

Naslov kolegija - Poljska leksikologija i frazeologija

Nastavnik: dr. sc. Ivana Vidović Bolt, izv. prof.

Šifra kolegija: PL

ECTS bodovi: 3

Jezik: poljski i hrvatski

Trajanje: jedan semestar (ljetni, VI. semestar)

Status: obvezni

Oblik nastave: 1 P + 1 S

Uvjeti: upisan VI. semestar

Ispit: usmeni ispit

Cilj kolegija: Studenti polonistike trebaju se upoznati s osnovnim teorijskim leksikološkim i frazeološkim postavkama kao i s načinom obrade analiziranih jedinica u različitim rječnicima.

Studentske obaveze: redovito pohanjanje nastave, sudjelovanje u raspravama, seminarski rad na odabranu temu.

Raspored rada (po tjednima):

1. Uvod u kolegij. Upoznavanje s literaturom i seminarskim temama.
2. Leksem, leksikologija. Leksikologija i semantika. Leksikologija i leksikografija.
3. Riječ, izraz, leksem (słowo, wyraz, leksem). Leksem kao veza izraza i sadržaja.
4. Definicije značenja. Jednoznačnost i višeznačnost leksema.
5. Polisemija i homonimija. Sinonimija, tipovi sinonima. Antonimija.
6. Raslojavanje leksema – vremensko, prostorno, društveno.
7. Poljsko frazeološko nazivlje u usporedbi s hrvatskim. Poljske frazeološke škole.
8. Frazeologija u užem i širem smislu. Definicije frazema. Aspekti analize frazema: strukturni (trostupanjska podjela frazema), sintaktički, semantički (konceptna analiza)
9. Frazeološka varijantnost, paradigmatičnost, sinonimičnost, ekvivalentnost.
10. Osnove poljske i hrvatske frazeografije.
11. Frazeološka ekvivalencija – kriteriji, uvjeti, rezultati istraživanja. Frazeološka varijantnost i tipovi varijanata.
12. Prisutnost frazema u različitim funkcionalnim stilovima.
13. Obrada skupina frazema ovisno o podrijetlu i motiviranosti (biblijska, mitološka, nacionalna frazeologija u usporedbi s hrvatskom)
14. Prevođenje frazema (analiza frazema u poljskim književnim djelima i njihovim prijevodima na hrvatski)
15. Ponavljanje. Priprema za ispit.

Obvezna literatura:

- Bańko, M., *Z pogranicza leksykografii i językoznawstwa*, Warszawa 2001.
- Fink-Arsovski, Ž., *Poredbena frazeologija: pogled izvana i iznutra*, FF-press, Zagreb 2001.
- Fink-Arsovski, Ž., *Hrvatsko-slavenski rječnik poredbenih frazema*, Knjigra, Zagreb 2006.
- Grochowski, M., *Zarys leksykologii i leksykografii*, Toruń 1982.
- Kopaliński, W., *Słownik symboli*, PWN, Warszawa 1991.
- Kryžan-Stanojević, B., Rječnik kao odraz jezične norme (na primjeru poljskih i hrvatskih rječnika), *Filologija*, ur. R. Filipović, B. Tafra, Zagreb 1998., str. 485-494
- Kryžan-Stanojević, B., Joker riječi, *Strani jezici* 27 (1998) 2, str. 80-85.
- Menac, A., *Hrvatska frazeologija*, Knjigra, Zagreb 2007.
- Mosiołek-Kłosińska, K. i A. Ciesielska, *W kilku słowach. Słownik frazeologiczny języka polskiego*, Wydawnictwo Szkolne PWN, Warszawa 2001.

- Skorupka, S., *Z zagadnień frazeologii*, Warszawa 1972.

Izborna literatura:

- Lewicki, A. M. i A. Pajdzińska, *Frazeologia i Frazematyka, Współczesny język polski*, ur. J. Bartmiński, UMCS, Lublin, 2001.
- Lewicki, A. M., *Wprowadzenie do frazeologii syntaktycznej*, Katowice 1976.
- Markowski, A., *Język polski. Poradnik Profesora Andrzeja Markowskiego*, Warszawa 2003.
- S. Skorupka, *Słownik frazeologiczny języka polskiego*, Warszawa 1989.
- Ribarova, S. i I. Vidović Bolt, *Biblijski frazemi sa zoonimskom sastavnicom u hrvatskom, češkom i poljskom jeziku*, Zbornik radova Hrvatskoga društva za primijenjenu lingvistiku *Semantika prirodnog jezika i metajezik semantike*, ur. Jagoda Granić, Zagreb – Split 2005, str. 643–654.
- Vidović Bolt, I., *Poteškoće u prevođenju frazema (na primjerima hrvatskih i poljskih frazema)*, *Strani jezici*, br. 1, 2005, str. 63–70.
- Vidović Bolt, I., *Metaforika zoonima u hrvatskoj frazeologiji*, *Kulturni bestijarij*, ur. S. Marjanić i A. Zaradija Kiš, Institut za etnologiju i folkloristiku i Hrvatska sveučilišna naklada, Zagreb 2007, str. 403–424.
- Vidović Bolt, I., *Hrvatski i poljski etnonimski frazemi poredbene strukture*, *Slavenska frazeologija i pragmatika*, ur. Ž. Fink-Arsovski i A. Hrnjak, KNJIGRA, Zagreb 2007, str. 209-214.
- Vidović Bolt, I., *Biti ili ne biti kao vegeta? O jednoj novoj ustaljenoj svezi riječi u hrvatskom jeziku*, *Suedslavistik online. Zeitschrift fuer suedslavishe Sprachen, Literaturen und Kulturen* (1868-0348) 1 (2009), <http://www.suedslavistikonline.de/01/vidovic-bolt.pdf>, str. 207–212.